

Beke Sándor

A három hatalmas

Még kézen fogva vitt anyám,
úgy sétáltunk a Kapu utcában,
a korzón.
Soha nem szerettem
a nagy tömeget, a zsúfoltságot,
s úgy segítettem magamon,
hogy rangsorolni kezdtem
a szembejövő embereket —
ruhájuk, arcuk, járásuk szerint.
Csak arra a kérdésre
nem kaptam választ,
hogy ki lehet a világon
a leghatalmasabb
és ki az utána következő
és ki foglalja el a harmadik helyet?
Vakbuzgó katolikus anyám
megválaszolta kérdéseimet:
így tudtam meg
a korzón, séta közben,
hogy a jó Isten áll az első helyen,
utána államelnökünk következik,
őt valamelyik amerikai követheti,
mert csak Amerikában lehet
nagyon gazdag az ember.
Igaza lehet anyámnak, gondoltam,
s meg voltam győződve,
hogy az első helyet a rangsorban
Isten foglalja el a mennyben,
nemhiába imádkoznak hozzá
az emberek minden este,
az Istent államelnökünk követi,
ez csak természetes
— sok képről nézett ránk mindenünnen —,
a harmadik helyen pedig egy amerikai áll,
a távoli, dúsgazdag tengerentúli elnök,
akit anyám nem tudott megnevezni.

A kicsi miniszter

Engem is megkérdezett
az iskola igazgatója:
— Mi szeretnél lenni, Sanyika?
A többi kisgyerek
mozdonyvezetőt, pilótát,
rendőrt, hajóskapitányt
válaszolt erre a kérdésre,
én nem sokat gondolkoztam a feleleten,
mert anyám a rákbetegek
kórházában volt szakácsnő,
rengeteg betegnek kellett főznie
nap mind nap,
másodmagával pucolt kilószámra
krumplit, hagymát,
s fájós lábbal emelgette
a teli lábasokat a kályhára;
apám meg kőműves volt,
állami vállalatnál dolgozott,
de a jobb megélhetésért
vállalkozóként
második műszakot is vállalt;
a nagyszülők munkáját is ismertem:
kaszálás és szénaszárítás közben
mohó marhalegyek csípték testüket
s csak akkor tértek haza,
ha este a csordajáró úton
feltűnt már a legelőről érkező jószág.
Így hát nem sokat haboztam
a felelettel, és rávágtam
igazgatónk kérdésére:
— Én miniszter szeretnék lenni!
Osztálytársaim mind kikacagtak.
Nagyon szerettem volna
szép fekete kocsiban utazni,
míg motorbiciklis testőrök gurulnak
mellettem az országúton,
s az útszélen emberek százai
integetnek és tapsolnak.
Az iskolában mindig
kicsi miniszternek szólítottak azontúl,

s régi ismerőseim
még ma is így szólítanak.
Beismerem, hogy most örülök,
hogy nem lettem miniszter,
mert látom
mennyire talmi a látszat:
manapság a miniszterek
nem sokáig kocsikáznak fekete kocsiban
s keveset ülnek a bársonyszékben.

A Margit-szigeten

Mindig büszkén hivalkodtam
kisiskolás osztálytársaim előtt,
hogy én előttük
kirándulhattam Magyarországra,
és azzal dicsekedtem,
hogy én hamarabb láttam,
mint ők, a Lánchidat,
s a barátságos kőoroszlánokat,
a Halászbástyát,
a Budavári Mátyás-templomot,
a Duna-parti szállodákat,
a Gellért-hegyről véges-végig
egész Pestet és Budát,
s a Parlament előtt
keringőt táncoló Dunát.
Meg is mutattam
a Margit-szigeten
készült fényképemet
osztálytársaimnak:
— Látjátok, ez itt
a tulipánágyások előtt én vagyok!
Apám és anyám a kezemet fogta,
mert én
csak kilenc hónapos voltam akkor,
s csak ülni-állni tudtam...
De büszkén emlegettem
osztálytársaim előtt,
hogy közülük elsőnek utazhattam
Magyarország mesebeli fővárosába,
a csodás Budapestre.
